

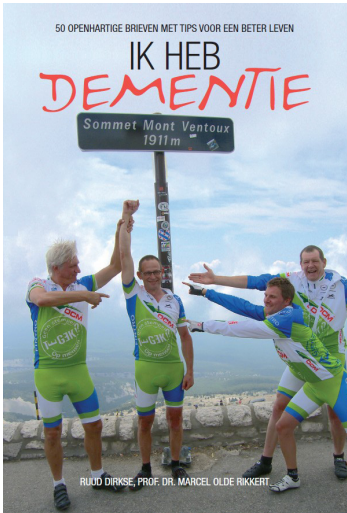
Nieuwe aanwinsten ECD Paradox - Najaar 2016

Boeken

Ik heb dementie : 50 openhartige brieven met tips voor een beter leven

Ruud Dirkse, Prof. Dr. Marcel Olde Rikkert, Sinds 1933, 2016, 183 p.

'Ik, die zoveel dingen niet meer kon, stond daar op de top van die duivelse Ventoux.' Hoe kun je leven als je steeds meer gaat vergeten? Als de dokter je meedeelt wat je al vreesde, dat dementie aan je knaagt. Je wilt positief blijven, maar gaat je dat lukken ... Hoe doen anderen dat? 50 mensen die dit ervaren, schrijven jou een brief. Vaak met hulp en in hun eigen woorden. Ze zijn openhartig over hun leven. De brieven beschrijven hun angst voor de toekomst en hun overwinningen op zichzelf. Lees hun voorzichtige adviezen. Hoe gaan zij om met hun ziekte, wat doen ze, wie helpt ze, en waarvan genieten ze? Met name dat. Hoe kun je accepteren dat je niet meer beter wordt, en toch van het leven genieten?

Levens einde : naar een ethisch kader, en werkboek voor zorgverleners

Piers Ruth, Vanlaere Linus, Tack Sylvie, e.a. Lannoo Campus, 2016, 107 p.

De huidige levenseindezorg staat voor grote uitdagingen. Technologische vooruitgang zorgt ervoor dat we langer leven maar vaak ook langer zorgafhankelijk zijn. Dat er meer mogelijkheden bestaan dan vroeger maakt de keuzes er niet altijd gemakkelijker op. Tegelijkertijd willen zorgverleners en -organisaties waardevolle zorg blijven bieden. Dit werkboek wil helpen om dat doel te bereiken. Organisaties zorgen voor de nodige structuur en expertise, maar ook de gebundelde krachten van zorgverleners dragen in belangrijke mate bij aan een zorgvuldige en zorgzame levenseindezorg. Levens einde. Naar een ethisch kader biedt ethisch gedreven zorgverleners een stap-voor-stapaanpak met een waaier aan hulpmiddelen en leervormen.

Het spel van de verbeelding : activeer je fantasie

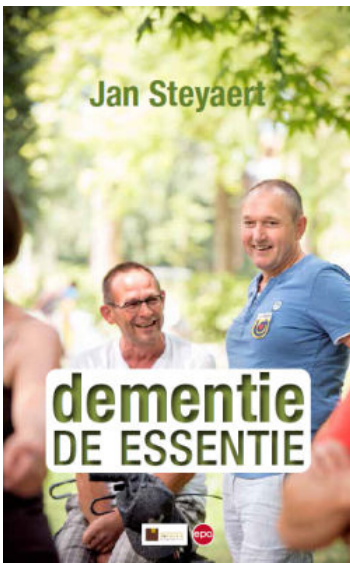
Bormans Kasper, Davidsfonds, 2016, spelmateriaal

Het spel van de verbeelding nodigt uit tot een nieuwe vorm van communicatie, gericht op emotie, het zintuiglijke en het onbewuste. Het spel is toepasbaar in de context van dementie maar ook ver daarbuiten. Aan de hand van kaarten met heldere beelden leren mensen met dementie en hun omgeving om hun verbeelding te gebruiken en samen nieuwe verhalen te vertellen. Het vermogen tot verbeelding is altijd aanwezig, alles vervaagt, behalve de verwondering. Toch laten we het vaak onaangeroerd. Wat als we

Nieuwe aanwinsten ECD Paradox - Najaar 2016

dat doorprikken? Mensen met dementie zijn vaak nog speels, humoristisch en in staat om out-of-the-box te denken en te associëren. Die verbeelding kunnen we openen en vergroten. Het spel is daar een aanzet toe. Het spel van de verbeelding herstelt een dialoog die lijkt te verdampen tussen mensen met dementie en hun omgeving. Dit kaartspel vertrekt van de wereld van dementie en confronteert ons meteen met een speelse manier van communiceren die we als samenleving verloren zijn. Speldoos met 160 speelkaarten en handig boek. Verhoogt de levenskwaliteit van mensen met dementie en hun omgeving.

Dementie : de essentie

Jan Steyaert, EPO, 2016, 134 p.

Over dementie is veel informatie beschikbaar. Te veel om lezen, te veel om er snel de essentie uit te halen. In dit boek plaatst Jan Steyaert van Expertisecentrum Dementie Vlaanderen de belangrijkste informatie overzichtelijk bij elkaar. Hij richt de blik op de Vlaamse context en kijkt naar de dingen vanuit het perspectief van mensen die beroepsmatig zorgen voor personen met dementie en van mantelzorgers. Een bundeling van de kennis die ertoe doet.

Dementie: van hersenlagen tot omgangsvragen

Geelen, Ronald, Bohn Staffleu van Loghum, 2016, 186 p.

Dementie is een hersenziekte. De hersenproblemen hebben grote invloed op wat iemand nog kan en in hoeverre communicatie mogelijk is. Hulpverleners en mantelzorgers moeten in de dagelijkse omgang hun gedrag steeds opnieuw aanpassen. Zij krijgen daarbij begeleiding en ondersteuning van psychologen, artsen, casemanagers en andere professionals voor wie dit boek is bedoeld. Een basale kennis van hersenstructuren en de werking van de hersenen is van groot belang en helpt het gedrag van iemand met dementie te begrijpen. Brede en toepasbare inzichten over (on)gewone veroudering, de gelaagdheid van de hersenen en daaraan verbonden mentale functies, de levensloop, dementievormen en benaderwijzen van mensen met dementie komen in dit boek aan bod. Daarnaast is er aandacht voor methodieken in de hulpverlening, zoals het probleemgericht en reflectief overleg, besluitvorming bij dilemma's, en het Crisis Ontwikkelings Model (COM). Uit deze brede waaier aan onderwerpen kunnen professionals putten om te adviseren over de begeleiding. Niet meer, maar beslist ook niet minder. Zowel beknopte als meer uitgebreide casusbeschrijvingen bieden handvatten om de basisprincipes van de begeleiding in de eigen gevarieerde praktijk toe te passen.

Nieuwe aanwinsten ECD Paradox - Najaar 2016

Werkboek cultuursensitieve zorg

Yentür Arzu, Claes Ann, Claes Bart, Politeia, 2016, 128 p.

Zorg- en hulpverleners geven vaak aan dat ze de praktische tools missen om in hun dagdagelijkse werkrelatie met de oudere in te spelen op de toegenomen diversiteit bij ouderen. Dit werkboek reikt concrete cultuursensitieve tools en tips op maat van de zorg- en hulpverlener aan. Hoe kan ik rekening houden met mijn eigen culturele waarden en normen? Hoe stel ik een vraag over geloof? Hoe houd ik rekening met voedingsgewoonten? Dergelijke vragen krijgen een concreet antwoord. Dit werkboek versterkt de zorg- en hulpverleners in hun professionaliteit om zo te komen tot cultuursensitieve zorg aan ouderen.

Seksualiteit van ouderen : een multi-disciplinaire aanpak

Amsterdam University Press, Swinnen, Aagje, 2011, 348 p.

Hoe beïnvloedt het verouderingsproces de seksuele behoeftes en activiteiten van mannen en vrouwen? Dit boek reikt af met het cliché dat seksualiteit en ouderdom in tegenspraak zijn door het thema te belichten vanuit de seksuologie, geneeskunde en gezondheidswetenschappen, reclame en literatuur.

Ik weet het nog goed.....

de Jonge Joke, SWP, 2016, 86 p.

Dat haar schoonmoeder getroffen werd door dementie was voor Joke de Jonge aanleiding om te onderzoeken of zij mensen met beginnende dementie een plezier zou kunnen doen met speciaal voor hen geschreven verhalen. Na zich grondig verdiept te hebben in dementie en lezen, zette zij een pilot project op om in de praktijk verhalen uit te proberen en deze verder te ontwikkelen. In actieve samenwerking met een vaste groep mensen met beginnende dementie uit het Odensehuis (een laagdrempelig inloopcentrum) kwam zij tot de bundel voorleesverhalen Ik weet nog goed... Geuren (een versgebakken appeltaart, doorgekookte spruitjes) en geluiden (de bakelieten telefoon, het malen van koffie) nemen daarbij een belangrijke plaats in, omdat zij mensen snel meenemen naar vroeger, waarbij beeldmateriaal (de strenge winter van 1963, zomerse waterpret) de sfeer van de verhalen nog eens ondersteunt. Naast verhalen, activiteiten en sfeerpagina's, is in het boek een praktisch deel opgenomen, Aan de slag, dat bestaat uit talrijke aanwijzingen en suggesties om in welke vorm van dagbesteding dan ook met een groep mensen te kunnen werken. Denk daarbij aan werkvormen als reminisceren, geuren en geluiden gebruiken, met elkaar liedjes zingen, gedichten lezen, muziek beluisteren en met elkaar activiteiten ondernemen. Aan de slag is niet alleen bestemd voor activiteitenbegeleiders, verzorgenden en vrijwilligers, ook voor mensen in de privésfeer zijn er veel tips uit te halen. Het past helemaal in de lijn van de weg die wij

Nieuwe aanwinsten ECD Paradox - Najaar 2016

als samenleving in willen slaan: de weg naar een dementievriendelijke samenleving.

Dimensie voor dementie : kleinschalige woonvormen voor dementerende ouderen

Nillesen Jarno, Opitz Stefan, Wiegerinck, 2013, 128 p.

Het bouwen voor mensen met dementie is een acute maatschappelijke opgave. Toch weten we vaak niet hoe we dat moeten aanpakken. Hoe leggen we de relatie tussen de ervaringswereld van de demente bewoner en zijn of haar woonomgeving? Het demente brein vraagt soms om bijzondere architectonische oplossingen, maar vaak juist ook om heel gewone. Deze uitgave wil een concrete leidraad bieden bij het zoeken naar oplossingen. Als voorzet voor een mogelijke uitwerking bevat het boek tot slot twee ontwerpvoorstellen.